

ΛΗΨΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΣΕ ΕΦΗΒΟΥΣ ΜΕ ΚΑΙ ΧΩΡΙΣ ΔΕΠ/Υ: Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΨΥΧΙΚΟΥ ΣΘΕΝΟΥΣ, ΤΩΝ ΔΥΣΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΠΕΠΟΙΘΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΓΟΝΕΪΚΗΣ ΤΥΠΟΛΟΓΙΑΣ

Γιαλούρη Μαρία, Αντωνίου Φαίη

Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αθήνα

Στόχος της παρούσας μελέτης ήταν η ανάδειξη των παραγόντων που επηρεάζουν τη λήψη επαγγελματικών αποφάσεων σε εφήβους ηλικίας 16-18 ετών με και χωρίς Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής και/ή Υπερκινητικότητα (ΔΕΠ/Υ). Σκοπός της μελέτης ήταν να εξετάσει τον ρόλο που παίζουν το ψυχικό σθένος, οι δυσλειτουργικές επαγγελματικές σκέψεις και η γονεϊκή τυπολογία στη δυσκολία λήψης επαγγελματικών αποφάσεων στους έφηβους με και χωρίς ΔΕΠ/Υ. Παράλληλα, διερευνήθηκε η επίδραση της γονεϊκής τυπολογίας στην ενίσχυση ή αποδυνάμωση του ψυχικού σθένους, το οποίο λειτουργεί ως προστατευτικός παράγοντας απέναντι στις δυσλειτουργικές σκέψεις που δυσχεραίνουν τον επαγγελματικό προσανατολισμό. Συμμετέχοντες ήταν 60 μαθητές/τριες της Β' και Γ' λυκείου, οι οποίοι αποτέλεσαν δύο ομάδες, εξισωμένες κατά ηλικία, φύλο και δημογραφική περιοχή, με 30 μαθητές/τριες με ΔΕΠ/Υ και 30 μαθητές/τριες Τυπικής Ανάπτυξης. Για τη διερεύνηση των ερευνητικών ερωτημάτων χρησιμοποιήθηκαν ερωτηματολόγια γονεϊκής τυπολογίας, ψυχικού σθένους, δυσλειτουργικών επαγγελματικών σκέψεων και δυσκολίας λήψης επαγγελματικών αποφάσεων. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι οι έφηβοι με ΔΕΠ/Υ παρουσίασαν στατιστικώς σημαντικά χαμηλότερα επίπεδα ψυχικού σθένους σε σύγκριση με τους συνομηλίκους τους χωρίς ΔΕΠ/Υ, τόσο στη συνολική βαθμολογία όσο και στις επιμέρους υποκλίμακες της επιμονής και της σταθερότητας ενδιαφερόντων. Επιπλέον, παρουσίασαν στατιστικώς σημαντικά υψηλότερα επίπεδα δυσλειτουργικών σκέψεων σταδιοδρομίας και μεγαλύτερη δυσκολία στη λήψη επαγγελματικών αποφάσεων σε όλες τις υποκλίμακες. Αναφορικά με τη γονεϊκή τυπολογία, οι έφηβοι χωρίς ΔΕΠ/Υ ανέφεραν υψηλότερα επίπεδα αυθεντικής τυπολογίας πατέρα, ενώ οι έφηβοι με ΔΕΠ/Υ ανέφεραν υψηλότερα επίπεδα επιτρεπτικής τυπολογίας μητέρας. Τέλος, επιβεβαιώθηκαν οι αρνητικές συσχετίσεις μεταξύ ψυχικού σθένους και δυσλειτουργικών σκέψεων σταδιοδρομίας, καθώς και μεταξύ ψυχικού σθένους και δυσκολίας λήψης επαγγελματικών αποφάσεων, τόσο στο συνολικό δείγμα όσο και στην ομάδα με ΔΕΠ/Υ.